

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniae, 1615

6. Quòd mortificatio corruptioni naturæ humanæ sit data loco antidoti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48767)

nimirum, vt qui similes ei fuissent
vita, similes quoque existerent in
ria.

CAPVT VI.

Quòd corruptioni nature humane ex
to secutæ loco antidoti data sit mor
tificatio.

QVO rectius intelligamus
tificationis necessitatem,
dum hoc loco erit de perfe
ne & integritate tam naturali,
supernaturali, in qua Deus nature
nostram initio mundi condidit
tem de corruptione & prauitate,
lapsum Adæ protoplasti secuta
mum quemadmodum diuina adu
te gratia per mortificationem
deprauata reparatur. Quando Deus
tio mundi hominem fecit, pro im
sa sua sapientia, & bonitate, integ
& omnibus partibus absolutum
didit, sic vt vires, & facultates infer
res sine difficultate vlla parerent
rioribus, & superiores Deo: idque
cit Deus beneficio nobilissimorum
norum gratiæ suæ, & iustitiæ origi
lis, quibus corpus æquè ac animam
diuina sua prouidentia & sapientia

Eccl. c. 7. S.

Thom. p. 1. q.

94.

MORTIFICATIONE. 211

ornavit. In hoc statu, quem vocamus Innocentiæ, & iustitiæ originalis, homo præditus erat clara Dei Opt. Max. notitia, non ea quidem, qua nunc beati perfruuntur in altera vita, sed in suo genere maxima: inerat, siquidem menti eius summa quædam puritas, naturalium omnium rerum scientia, quæ ratiocinatione humana vnquam comprehendi queunt, ac etiam supernaturalium tanta, quanta necessaria erat ad consequendam foelicitatem æternam. Sed nec corpus, aut vllæ facultates inferiores eum impediabant, quo minus finem suum assequeretur. In effectis naturalibus rerum creatarum, & supernaturalibus gratiæ, maiestatem, omnipotentiam, sapientiam, bonitatē & pulchritudinem, aliasque Dei perfectiones agnoscebat: atque in eius amorem, nulla ratiocinatione vel demonstratione, quod tamen nunc fit, antegressa, accendebatur.

Angelos natura spirituales, etsi secundum essentiam propriam, intueri non posset, eo modo, quo se mutuò intuentur; cognoscebat tamen clariori excellentiori que modo, quàm nos, & ob puritatem cordis eximiam, altissimamque cognitionem, qua illis erat

conformis, familiariter cum eis
conuersabatur. Voluntas quoque
mirificè vtrique notitiæ, & naturali
supernaturali respondebat, ac impo-
nis diuinæ voluntati, à qua nunquam
quam diu in illo statu perstitit, ne-
tum quidem vnguem etiam in mis-
mis rebus discessit. Habebat quoque
facultates partis sentientis rationi om-
ninò subiectas, ac pariter corpus ani-
mæ, sic vt neque membra, neque illa
animi potentie rationem perturbarent
aut affligerent.

*S. Tho. p. 1.
q. 95.*

*S. Tho. ib. q.
96. & 97.*

Dominus insuper erat omnium
animantium, vt quantumuis natura
roces & terribiles ad nutum ei pare-
rent. Plantis item terræ omnibusque
feminibus pro arbitrio suo utebatur
vt eum fructum ferrent, quem ille ve-
lisset. Quod ad corpus eius attinet,
erat homo in illo statu immortalis, cor-
ruptionis expertus, & ab omnibus rebus
noxijs immunis: non quod inesse ei
forma vel qualitas aliqua, quæ eum
redderet, vti dotes in beatis, immor-
talem, sed quod animo eius diuinitus
communicata esset vis quædam, qua
corpus à morbis & morte vindicare
posset. Poterat enim folis paradisi fru-
ctibus, ac imprimis illo arboris vite
repa-

reparare & restaurare, quicquid diuturnitate temporis & ciborum varietate de pristino corporis vigore decessisset: atque, ut in eius potestate erat beneficio huius virtutis se morti eximere, sic & factum fuisset, quamdiu ratio Deo subiecta permansisset.

Hic ordo tam admirandus hominis profectus est ex gratia & iustitia originali, in qua conditus est. Gratia efficiebat, ut pars animæ superior Deo tanquam ultimo fini supernaturali, & beatifico se subijceret, omniaq; eius opera essent Deo grata, ac vitæ æternæ meritoria. Iustitia verò originalis, quatenus distinguebatur à gratia, efficiebat, ut ratio superior Deo se subijceret tanquam ultimo fini naturali, hoc est, tanquam creatori & auctori totius nature, ac ut omnes inferiores animi vires & facultates, ipsumq; corpus parerent animæ & rationi, sicut dictum est. Quamquam nonnulli iustitiæ originalis effectus quadantenus naturæ hominis debiri sint. Cum enim homo sit rationis particeps, ipsamq; rationem à Deo consecutus sit, congruens profectò erat, ut nec facultas ei deesset rationem in omnibus diuinæ voluntati subijciendi, tanquam naturæ auctori; sicut omnes

S. Tho. 1. 2. q.

109. a. 2. q.

3. q. Caiet.

ibid.

inferiores animi & corporis vires
vsque subditæ sunt rationi, vt eius
perio nequaquam reluctari queat.
Atque hæc appellatur natura sana
integra, in cuius statu homo obire
poterat, quicquid nature humane con-
ueniens erat, ac quicquid ratio natura-
lis bene ordinata postulare potuisset.

Etsi fatendum est, nõ satis fuisse hu-
mini instructum esse præsidij eius
di naturalibus: corpus enim, quãquam
nondum peccato inquinatum, tam
proclive fuisset ad patiendâ quædam
rationi aduersa. Sed opus erat natura
ornari & firmari aliquo dono gratiæ
cuius beneficio semper rationi ob-
queretur; quod quoniam limites natu-
ræ non excedebat, inter naturalia dona
annumerari debuit; & hoc dono adiun-
natura, dicitur sana & integra. Huic
stitia originalis addebat perfectionem
quandam huius ordinis, & subiectio-
nis inferiorum virium sub superioribus,
sic prorsus, vt quamdiu animus
subiecta esset Deo, nunquam deficere
posset. Gratia verò adiungebat ordi-
nem ad finem supernaturalem, & æter-
næ gloriæ meritum.

Posita hac doctrina, quæ cum diuina
Scriptura sanctorumque Patrum sen-
tentia

tentijs congruit, nec à ratione abhor-
 ret, liquidius apparet, quantum vulnus
 inflictum sit naturæ per peccatum, si
 consideremus in homine ea tantum,
 quæ habuit antequam à gratia perfice-
 retur, de qua loquimur. Natura enim
 humana, quoniam ratione & intelli-
 gētia instructa est, impellit hominem,
 vt amet & amplectatur, quæ bona sunt,
 & rationi consentanea, in ijsque de-
 lectetur, ac vt quamque rem pro di-
 gnitate sua & merito æstimet, ac præ-
 stantiora minus præstantibus antepo-
 nat, & tamen experientia quotidiana
 docet potius contra fieri, vt optima
 quæque, & rationi congruentia, ceu
 nimis ardua refugiat & oderit, pesti-
 ma autem velut facilia, & voluptatis
 plena amplectatur. Bona siquidem ista
 externa corporis & fortunæ, vt sanita-
 tem, fortitudinem, pulchritudinem, vi-
 ctum, vestes, opes magno loco habet,
 & ardenti cupiditate eorum flagrat,
 nec in ijs procurandis & accumulandis
 vllum modum & finem ponit. Bo-
 na verò interna in animo sita, vt sunt
 virtutes, bona opera, vitam conue-
 nienter rationi actam, parui facit,
 nulque eorum desiderio tenetur,
 nullum laborem pro illis acquirendis.

impendit, imò tanquam parum grati
& iucunda respuit & fastidit.

Ratio quoque postulat, vt seruo
promptè obsequatur suo Domino, & a
eo se gubernari, velut instrumentum
suo agente principali patiatur: quod
cum corpus sit instrumentum, & mi-
nister animæ, ratio dicitur, illud parere
debere animi iussis. Et tamen re ipsa
nunc experimur fieri contrarium, nempe,
carnem aduersari rationi, & mem-
bra corporis insurgere contra impe-
rium spiritus, corpusque ipsum, quod
adiumento animo esse debeat ad vi-
tam conuenienter rationi ducendam,
potius esse impedimento, & capitales
quasi inimicitias fouere in spiritum.
Adhæc natura spiritualis, qua homo est
ornatus, non obscure declarat ipsum
conditum esse ad fruendum bonis sub-
limibus, & cœlestibus: mentem enim
habet, qua Deum Opt. Max. & cogno-
scere & amare possit, ac tandem eo tan-
quam summo bono, & beatitudine
extrema perfrui, & oblectari. Idem re-
cta & erecta in cœlum eius statura a-
perte significat, nimirum non esse eum
conditum, vt cætera animalia, ad hæc
vilia & terrena, sed ad spiritualia, & cœ-
lestia possidenda. Et tamen omnia
depre-

deprehendimus nunc in homine esse contraria, totus enim addictus est voluptatibus terrenis, haud secus, quàm si in numerum brutorum animantium esset relatus.

Eadem præterea ratio exigit, ut instrumentum duratione exequet primum agens, aut certè eiusmodi, ut perditum de integro institui vel renouari queat: alioquin omnis agentis virtus inanis foret, & natura quippiam efficeret frustra. Cum igitur corpus sit animæ instrumentum, eiusque in agendo comes, ac talis naturæ, ut corruptum ab interitu vindicari non possit, rationi naturali consentaneum erat, ut animæ immortali & æternæ, corpus quoque immortale & æternum adiungeretur, aut certè eiusmodi, quòd vi animæ ab interitu seruari posset. Verùm contra accidit, ut sæpenumerò corpus deficiat & occumbat, cum animus initium viuendi facere cœperit. Atque hæc est naturæ humanæ corruptio, & morbus eius grauissimus experientia ipsa liquidò notus. Vnde duo documenta haurire licet. Alterum est, nos vna cum natura humana noxæ originalis hæredes factos. Deus siquidem, cuius perfecta sunt opera, nunquam condidisset ho-

minem cum hac labe & corruptela
 nulla præcessisset culpa: minimum
 ea integritate naturam ornasset nos
 qua cōgruenter rationi naturali vita
 traduceret. Si enim cæteris animantibus
 omnibusque creaturis ea adiumentum
 impertiuisset, quæ ad vitam eorum natura
 conuenientem tolerandam attinebat
 cur homini, cuius causa illa omnia con-
 ta fuere, ea denegasset? Vnde sequitur
 solâ esse veri Dei legem, quæ hæc cor-
 ruptionem & noxam eiusque medelâ, quæ
 sola fuit lex Christiana, patefacit. Al-
 rum documentum est, quod hinc disci-
 mus, quibus præsijs, diuina adiuua-
 te gratia, corruptionem hanc tollere
 naturæ integritatem ac salutem restau-
 rare, si non omni ex parte, quoad passio-
 nes, quod in hac vita fieri non potest
 saltem quadantenus, eas coercendo
 reprimendo, possemus.

CAPVT VII.

*Quod beneficio mortificationis, diuina gratia
 adiuti, magna parte nature corrupte-
 lam, ex peccato consecuta, sanare possi-
 mus.*

Ratio & ars hanc generalem
 morbis omnibus præscribunt